

TOIMINTAKERTOMUS 2016

ptk.fi

POIKIEN JA TYTTÖJEN KESKUS

PTK - poikien ja tyttöjen keskus

TOIMINTAKERTOMUS 2016

SISÄLLYS

1	PTK vuonna 2016	3
1.1	Perustehtävä	
1.2	PTK 1.1.-30.11.2016	
1.3	PTK:sta Nuori kirkko ry:een	
1.4	PTK 1.-31.12.2016	
2	Kouluikäisten lasten parissa tehtävä työn kehittäminen	5
2.1	Kerhotyö	
2.2	Kouluyhteistyö	
2.3	Lapsen turvallinen kasvuympäristö	
2.4	Jumalanpalveluselämä	
2.5	Leiri- ja retkeilytoiminta	
2.6	Mediakasvatus ja verkkonuorisotyö	
2.7	Terveet liikunta- ja ravintotottumukset	
2.8	Ympäristökasvatus	
3	Varhaisnuorisotyön aseman vahvistaminen seurakunnissa	12
4	Tyttöjen ja poikien osallisuuden edistäminen	13
5	Partaharju ja Tievatupa	15
6	Viestintä ja Villi-lehti	17
7	Kansalliset jäsenyhteydet ja yhteistyöverkostot ...	18
8	Kansainväliset yhteistyöverkostot ja globaalikasvatus	20
9	Hallinto, toimisto ja henkilöstö	21
10	Talous	25
Liite 1	Koulutus- ja tapahtumatilastot	26
Liite 2	Julkaisutoiminta	32
Liite 3	Työryhmät ja yhteistyöverkostot	33

Kuvat: Markku Autio, Krista Eskelinen, Pirjo Lehtonen-Inkinen,
Pirjo Riipinen ja Pertti Tamminen.

1 PTK VUONNA 2016

1.1 PERUSTEHTÄVÄ

Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus - PTK ry aloitti toimintansa vuonna 1990, jolloin perinteikkäät tyttö- ja poikatyön järjestöt Tyttöjen Keskus ja Poikien Keskus yhdistyivät. Säännöissä uuden järjestön tehtäväksi määriteltiin:

”Suomen evankelisluterilaisen kirkon tunnustuksen pohjalta toimien edistää varhaisnuorten mahdollisuuksia elää kristillisen uskon mukaisesti, tukea heidän persoonallista kehitystään ja kasvuaan erilaisuutta hyväksyviksi, oman kansallisen identiteetin omaaviksi sekä kansainvälisistä vastuuta kantaviksi yksilöiksi, kehittää kristillistä varhaisnuorisotyötä ja olla yhteistyössä eri kasvatustahojen ja lastensuojelun alueella toimivien järjestöjen kanssa.”

1.2 PTK 1.1.-30.11.2016

PTK:n toiminnan kärjet pohjautuvat PTK:n strategiaan painotuksiin. Monipuolisen ja laajasti verkostoituneen työn ytimessä ovat olleet kouluikäiset tytöt ja pojat sekä heidän nuoret ohjaajansa. Järjestön alueellinen toiminta keskittyi perinteisesti kerho- ja leirityöhön tavoitteen laajasti lapsia, nuoria kerhonohtajia ja kasvatuksen ammattilaisia. PTK toteutti muun muassa digitaalisen lapsi- ja nuorisotyön täydennyskoulutuksia, alueellisia työseminaareja ajankohtaisista teemoista (esimerkiksi maahanmuuton mahdollisuudet Kirkon kasvatustyössä)

ja ammatillisia tapahtumia, kuten Piikki-kehittämispäivät ja osallisuutta tukevat menetelmäkoulutukset. Koulutustoiminnan lisäksi ohjaajien työtä tuettiin monipuolisella materiaalitukannolla ja verkopalvelulla. Vaikka toimintavuonna ei ollut Kipinä-juhlaleirin tapaista suurtaapahtumaa, PTK toteutti monia retki- ja leirityöhön liittyviä tapahtumia. PTK:n järjestämille kerho- ja perhetyön kevätretkille osallistui keväällä 3 628 tyttöä, poikaa, ohjaajaa ja vanhempaa. Samoin leirit Partaharjulla, Tievatuvalla, Särkisalossa ja vierailu Tanskan FDF:n suurleirillä kokosivat yhteensä 347 osallistujaa. Järjestön kehittämistyö painottui järjestön nykyisiin vahvuusalueisiin eli kerho-työhön, lasten osallisuuden edistämiseen ja verkkonuorisotyöhön. Myös 10–14-vuotiaiden parissa tehtävän työn erityiskysymykset sekä liikuntakasvatuksen teemat olivat toimintavuonna kehittämistyön kohteita.

Vuosi 2016 oli Partaharjun toimintakeskuksen osalta toinen kokonainen toimintavuosi järjestövetoisella mallilla. Partaharjun uuden lämmitysjärjestelmän käyttöönotto sekä ohjelmopalveluiden uusi konseptointi ottivat isoja harppauksia. Partaharju saikin Kirkkohallituksen kasvatuksen tunnustuspalkinnon esteettömästä luontopolusta.

Tievatuvan vuosi on ollut sekä toiminnallisesti että taloudellisesti onnistunut. Tievatuvan majoitusvuorokaudet ovat tehneet järjestön historian uuden käyttäjäänätyksen (n. 11 000 majoitusvuorokautta).

Seuraavissa luvuissa esitellään tarkemmin järjestön toimintaa vuoden 2016 osalta. Toimintakertomuksen otsikointi seuraa järjestön toimintasuunnitelmaa.

1.3 PTK:STA NUORI KIRKKO RY:EEEN

PTK - poikien ja tyttöjen keskus on vuoden 2016 aikana työstänyt järjestölle uutta suuntaa. Järjestö on neuvotellut Seurakuntien Lapsityön Keskuksen (SLK) ja Nuorten Keskuksen (NK) kanssa yhdistymisestä, jonka

on tarkoitus toteutua 1.1.2017.

Järjestöt ovat tehneet vielä omat toimintasuunnitelmat ja anomukset opetus- ja kulttuuriministeriölle syksyllä 2016, mutta toimintasuunnitelmat on valmisteltu yhteistyössä siten, että ne voidaan integroida yhteen 1.12.2016 jäsenkokousten lopullisen päätöksen jälkeen.

Mikäli PTK:n ylimääräinen liittokokous tekee 1.12.2016 päätöksen yhdistymisen edellyttämästä purkautumisesta sekä toiminnan, henkilöstön sekä varojen luovuttamisesta Suomen Ev.-lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus ry:lle ja Nuorten Keskus ry tekee saman sisältöisen päätöksen, syntyy kolmen järjestön muodostama Nuori kirkko ry.

Järjestöjen yhdistymisen tavoitteena on löytää viisain toimintamalli seurakuntien lapsi-, varhaisnuoriso- ja nuorisotyön tukemiseen ja kehittämiseen. Nuori kirkko ry vahvistaa lapsen ja nuoren äänen ja tarpeiden kuulemista seurakuntien toiminnassa. Yhdistyminen turvaa myös jatkossa nykyisten järjestöjen palvelu- ja kehittämistyön sekä taloudellisen toimintakyvyn. Lisäksi järjestön vaikuttamistyö saa lisää painoarvoa eri verkostoissa. Ennen uuden strategian valmistumista toimintaa ohjaavat järjestöjen nykyiset

strategiat. Yhteistyön kehittäminen korostuu, kun kolmen järjestön jäsenet, luottamushenkilöt ja henkilöstö rakentavat yhteistä toimintakulttuuria ja tulevaisuutta.

1.4. PTK 1.-31.12.2016

Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus - PTK ry piti ylimääräisen liittokokouksen 1.12.2016 Helsingissä, Helsingin seurakuntayhtymän tiloissa.

Ylimääräinen liittokokous hyväksyi toisessa käsittelyssä osaltaan yhdistymisen Suomen Ev.-lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus ry:n ja Nuorten Keskus ry:n kanssa 3.3.2016 allekirjoitetussa yhdistymissopimuksessa kuvatulla tavalla.

Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus - PTK ry päätti purkautua ja teki purkautumisesta sääntöjen edellyttämän yhdistyksen liittokokouksen toisen päätöksen.

Edelleen PTK päätti luovuttaa yhdistyksen kaiken toiminnan ja omaisuuden Suomen Ev.-lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus ry:lle käytettäväksi kristillisen lapsi- ja nuorisotyön edistämiseen Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa.

Ylimääräinen liittokokous asetti nykyisen hallituksen hoitamaan Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus - PTK ry:n purkautumiseen liittyvät selvitystoimet yhdistyslain mukaisesti ja valtuutti nykyisen hallituksen puheenjohtajan allekirjoittamaan tähän liittyvät asiakirjat. Omaisuuden siirto lahjakirjoilla tehtiin 29.12.2016.

Seurakuntien Lapsityön Keskus teki kokouspäivänä 1.12.2016 päätöksen yhdistyksen nimen muuttamisesta Nuori kirkko ry:ksi.

Nuori kirkko ry aloittaa toimintansa 1.1.2017. Kaikki PTK:n työntekijät siirtyvät vanhoina työntekijöinä uuden järjestön palvelukseen. PTK:n piirijärjestöt tekevät itsenäiset päätökset liittyäkseen Nuoreen kirkkoon.

2

K

KOULUIKÄISTEN LASTEN PARISSA
TEHTÄVÄN TYÖN KEHITTÄMINEN

2.1 KERHOTYÖ

Kerhonohjaajat verkossa

Kerhonohjaajien verkkosivusto (www.kerhonohjaaja.fi) siirrettiin osaksi Jiipeenettiä. Sivuston kautta on yhteys kerhonohjaajiin. Seurakuntien kerhonohjaajien omaa Facebook-sivua ylläpidettiin ja sosiaalisessa mediassa #evlkerhotagi on käytössä niin Twitterissä kuin Instagramissa. Kerhonohjaajapäivillä markkinoitiin kerhonohjaajien omia verkkoalustoja.

PTK on mukana Nuorten Keskuksen Isosten Mediateekki -hankkeessa (www.isostenmediateekki.fi), jonka sivustolla ja kursseilla sosiaalisen median taitoja opetetaan seurakuntien rippikoulujen ryhmänohjaajille. Hanke ja sen verkkosivut palvelevat myös seurakuntien kerhonohjaajia. PTK:n webkoordinaattori osallistui viiden kurssin valokuvauspajan vetämiseen.

Pilotti

Pilotti on 10–14-vuotiaille suunnattu tavoitteellinen toimintamalli seurakuntien ja kuntien käyttöön. Pilotti-ohjelmassa tytöt ja pojat voivat hyödyntää vanhoja harrastuksiaan tai aloittaa uusia. Osallistuja kehittää ja testaa taitojaan sekä asettaa itse tavoitteensa ja kilpailee vain itsensä kanssa. Myös seikkailu ja palvelu kuuluvat ohjelmaan. Toiminnan ohessa on myös mahdollista tavata muita tyttöjä ja poikia. Saavutettuaan itse asettamansa tavoitteet osallistuja saa tunnustuksen.

Pilotti vakiinnutti toimintansa osana varhaisnuorisotyötä kuluneella kaudella. Pilotin materiaaleja ja koulutusta kehitettiin yhdessä pilottiohjaajien ja kirkkohallituksen kanssa.

Pilottiohjaajakoulutuksia ei järjestetty kuluneella kaudella osallistujien vähyyden vuoksi.

Pilotti-rannerengas suunniteltiin ja otettiin käyttöön.

Pilottiohjausryhmään kuuluivat: Katri Vappula (KKP), Sirpa Syrjä (KKP), Jukka Ruotsalainen (Avartti), Mikko Varesmaa (Avartti), Eero Jokela (PTK) 31.8.2016 asti, Jukka Jylhä (PTK) 1.9.2016 alkaen ja Juha Kinanen (PTK) puheenjohtaja.

Hiippakunnalliset kerhonohjaajapäivät ja muu kerhonohjaajakoulutus

Hiippakunnalliset kerhonohjaajapäivät toteutuivat jälleen hyvällä osanottajamäärällä. Kahdeksan alueellista koulutustapahtumaa kokosi yhteensä 1151 osallistujaa. Ohjelmasisällöt olivat sekä koulutuksellisia että kerhonohjaajien yhteisöä rakentavia. Päivät toteutettiin yhteistyössä PTK:n piirin, seurakuntien, hiippakuntien, Agricola-opintokeskuksen ja Suomen Lähetysseuran kanssa.

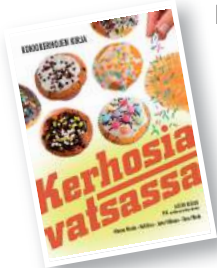

Kerhonohjaajan käsikirja
2016 - 2017

Temaattisesti jaoteltuja kerhoja on kirjassa nyt enemmän kuin vuoteen mahtuu: Muutama tema on kohdennettu erityisesti vähän vanhemmille kerholaisille. Niistä ja muista teemoista voi muokata periodikerhoja tai ottaa osaksi koko vuoden kerhoa.

Innostavaa haastetta tarjoavat esimerkiksi Keksijäkerho, Bible journaling, Maailmakerho ja Blogikerho. Mukana myös paljon askartelua, puutarhajuttuja ja liikuntaa sekä tietysti Armoa – reformaation merkkivuoden hengessä. Uusissa toiminnallisissa kerhohartauksissa lasten arkielämää lähestytään monille kerhonohjaajille ennestäänkin tuttujen rukoushelmien avulla.

Kerhonohjaajan käsikirjan toimittaja Noora Kähkönen, joka toimii varhaisnuorisotyössä Joensuun seurakunnassa.

Kerhosia vatsassa.
Kokkikerhon kirja

Edellisenä toimintavuonna työstettiin kokkikerhoille omaa kerhomateriaalia, jossa jokaisella kerhokerralla yhdistyivät kokkaaminen, ruokatietouteen, keittiötaitoihin, hyvinvointiin tai ruokakulttuuriin liittyvät muut toiminnot ja leikit sekä hartaus. Kirja julkaistiin tammikuussa 2016.

Kerhonohjaajien ansiomerkit

Kerhonohjaajille luovutettiin toimintavuoden aikana anomuksesta 14 PTK:n kultaista ansiomerkkiä (myönnetään vähintään neljän vuoden kerhonohjaajatyöstä) ja 2 kultaista kivellä varustettua ansiomerkkiä (myönnetään vähintään kahdeksan vuoden kerhonohjaajatyöstä) sekä kunniakirjat.

2.2 KOULUYHTEISTYÖ

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Valtakunnalliset aamu- ja iltapäivätoiminnan neuvottelupäivät järjestettiin marraskuussa Lappeenrannassa Aarre arkussako? -teemalla. Neuvottelupäiville osallistui 48 aamu- ja iltapäivätoiminnan ammattilaista eri puolelta Suomea. Päivät järjestettiin tänä vuonna yhteistyössä Seurakuntaopiston Jaakkiman kampuk-

sen, Mikkelin hiippakunnan, Seurakuntien Lapsityön Keskukseen ja Agricola-opintokeskuksen kanssa.

Keväällä toimintansa aloitti uusi kirkkohallituksen koollekutsuma Kerhotyöryhmä, jonka tehtävänä on vahvistaa ja kehittää yhteistyötä kerhotoiminnan saralla sekä olla tekemässä vaikuttamistyötä kerhotoiminnan eteen. Esillä työryhmässä ovat olleet myös aamu- ja iltapäivätoiminnan asiat. Työryhmään kuuluu monia järjestötoimijoita ja mukana on ollut myös PTK:n edustus.

K12

K12 on noin 12-vuotiaille tytöille ja pojille suunnattu vuorovaiikutustaitojen kurssi. Koulutuksessa tutustutaan omaan minään, harjoitellaan viestintää, opetellaan toisen arvostamista ja pohditaan oman perheen vahvuuksia.

Toimintavuoden aikana K12-kursseille osallistui 552 kurssilaista (laskettu PTK:n myymien työkirjojen mukaan tilanne 10.11.2016, vuonna 2015 vastaava luku oli 1 191). K12-ohjaajakoulutus antaa valmiudet toimia ohjaajana K12-kursseilla.

Toimintavuonna Partaharjulle suunniteltu ohjaajakoulutus peruttiin vähäisen osallistujamäärän takia, mutta tilauskoulutuksia järjestettiin kaksi; Laukaassa maaliskuussa K12 2. osa ja Lappeenrannassa marraskuussa K12 1. osa. Metodien oikeudet omistaa Gordonin Toimivat Ihmissuhteet ry, jonka hallituksen työskentelyyn PTK osallistui.

Toimintavuoden aikana K12 saavutti kurssilaisen iän eli menetelmän kehittämisestä tuli kuluneeksi 12 vuotta. K12-ohjaajia kutsuttiin lokakuussa mukaan Tampereella järjestettävään Gordon ja Äxäri-tapaamiseen, jossa juhlistettiin kakukahvien merkeissä päivänsankaria.

Virsisivisa

PTK osallistui yhteistyökumppanina Seurakuntien Lapsityön Keskusten järjestämän Virsisivisan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Virsisivisa on 3.- ja 4.-luokkalaisten oma kilpailu, jolla tehdään virsikirjaa tutuksi koululaisille. Virsisivisa aloitti kahdeksannen toimintakauden syksyllä 2016. PTK:n tavoitteena on ollut innostaa varhaisnuorisotyöntekijöitä käyttämään Virsisivisaa yhtenä virsikasvatuksen ja kouluyhteistyön metodina. Erityisesti tässä onnistuttiin uusien nuorisotyönohjaajien mukaan saamisen osalta. Samalla olemme pyrkineet vahvistamaan kirkkomuusikoiden ja nuorisotyöntekijöiden yhteistyötä kouluikäisten lasten kanssa.

Reformaation merkkivuosi

Merkkivuosi haastaa meitä pohtimaan, mitä armo ja armollisuus ovat, miten armo ja armollisuus näkyvät 2000-luvun elämässä ja mitä olisi tehtävä.

Reformaation merkkivuoden kunniaksi PTK julkaisi syksyllä 10-vuotiaille uuden Auta armias -materiaalipaketin, joka tekee todeksi sanan "armo".

Seikkailukirjan käyttöä tukee opettajan materiaali, joka sisältää virikeaineistoa koulun oppitunneille, kirkkovierailuille, leireille ja 10-syntäreille.

Koulukinkerit

Toimintavuonna aloitettiin kouluvierailujen, koulukirkkojen sekä laajempien temaattisten koulukinkeritapahtumien materiaalin suunnittelu. Koulukinkerimateriaali tulee tukemaan seurakuntien kouluyhteistyötä.

2.3 LAPSEN TURVALLINEN KASVUYMPÄRISTÖ

Tekstaritupu

Tekstaritupu on PTK:n koordinoima, yksinkertainen ja kustannustehokas matkailukäynnin mobiiliauttamispalvelu koululaisille. Tukea antavan tekstiviestin tavoitteena on kuulluksi tuleminen ja yhteisen jakamisen kokemus.

Tekstaritupu toimi seitsemän eri hiippakunnan alueella. Toimintavuoden tilastot valmistuvat vuoden 2017 alussa.

Palvelun ylläpitäjäyhteisönä toimivat paikallisseurakunnat, seurakuntayhtymät, rovastikunnat tai muut alueellista yhteistoimintaa harjoittavat seurakunnat. Uusille palvelun ylläpitäjäyhteisöille ja uusille päivystäjille järjestettiin toimintavuoden aikana neljä koulutusta, joihin osallistui reilu 40 päivystäjää. Pieksämäellä, Partaharjulla järjestettyyn tekstaritupukoordinaattoreiden valtakunnalliseen tapaamiseen osallistui 15 työntekijää.

Tekstaritupulle nimettyyn neuvottelukuntaan kuului neljän alueellisen koordinaattorin lisäksi Snellun (Helsingin ev.lut. seurakuntayhtymän erityisnuorisotyön keskus), Kirkkohallituksen ja PTK:n edustajat. Neuvottelukunnan tehtävänä on valvoa palvelun laatutasoa sekä tehdä tarvittaessa toimintaan liittyviä linjauksia ja päätöksiä.

Nettitupu

Nettitupun eli reaaliaikaisen verkkoauttamispalvelun kehittämistä jatkettiin. Palvelun logo uusittiin. Palvelun alustana toimii avoimen lähdekoodin asiakaspalveluohjelma, joka antaa mahdollisuuden myös viestien lähettämiseen silloin kun päivystäjiä ei ole paikalla.

Aktiivisesti Nettitupussa päivystää koulutetuista 18 päivystäjistä neljä. Nettitupun päivystys on säännöllisesti torstaisin ja vaihtelevasti muina päivinä. Sivustolla vierailee noin 500 yksittäistä kävijää

kuukaudessa. Reaaliaikaisten kysymysten kuin myös offline-kysymysten sisältö on samantapainen kuin rinnakkaisessa Tekstaritupu-palvelussa: ihmissuhteet, oma kehitys, seksuaalisuus ja perhesuhteet.

Lasten suru- ja eroryhmät

PTK tukee seurakuntien lasten ero- ja sururyhmätoimintaa kouluttamalla ohjaajia.

Erilaiset oppijat

Suuntaseminaarin 8. - 12.2.2016 teemanä oli erilaiset oppijat seurakunnassa. Osallistujilla oli mahdollisuus suorittaa lasten ja nuorten ohjaajan erityistutkinnon osa seminaarissa. Seurakuntaopisto vastasi tutkinnon suorittamisesta. Aiheina olivat muun muassa oma suhtautuminen haastaviin tyttöihin ja poikiin, erilaiset toimintatavat sekä työskentely liikunnan merkityksestä seurakunnan kasvatustyössä. Tievatuvalla pohdittiin näiden lisäksi Mikä ikä -teemalla kouluikäisten tyttöjen ja poikien kysymyksiä. Kurssille osallistui 24 henkilöä.

2.4 JUMALANPALVELUSELÄMÄ

Laulutuuli 2019

Toimintavuonna toimitusryhmä kokoon tui Pekka Laukkarisen johdolla työstämään uutta Laulutuu-versiota. Toimituskunta arvioi käytössä olevaa Laulutuu-kirjaa, etsi uusia lauluntekijöitä sekä valitsi toimitusryhmälle lähetetyistä lauluista uusia lauluja. Tavoitteena on julkaista uudistettu Laulutuu suurleirivuonna 2019.

Salaisuuslaatikko 2

Salaisuuslaatikko on elämyksellinen menetelmä hartaushetkiin. Tämä kirja tarjoaa 56 uutta hartautta kirkkovuoden pyhiin. Nämä hartaudet sopivat erityisen hyvin lapsille ja kouluikäisille. Salaisuus-

laatikko hartaushetken alussa avataan salaisuuslaatikko, josta paljastuu päivän symboli. Symbolin lisäksi päivän teemaa käsitellään niin elein, liikkein, lauluin kuin

keskustellen. Salaisuuslaatikko osallistaa elämään kirkkovuotta todeksi. Kirjan on kirjoittanut Tarja Rae, joka työskentelee nuorisotyönohjaajana Espoon tuomiokirkkoseurakunnassa.

Tunturiretriitti

Tievatuvalla järjestettiin jokavuotinen Lapin luontoon ja Tievakappeliin kiinnittyvä vaellusretriitti.

Jumis.fi

Jumis on Kirnu-järjestöjen yhteistyöhanke, jumalanpalveluskasvatussivusto. Sivustoa ei päivitetty vuoden aikana, mutta sisältö palveli sillä laajalla sisällöllä, mikä sinne on saatu koottua.

2.5 LEIRI- JA RETKEILYTOIMINTA

Kerhojen kevätretket

Toimintavuoden aikana piirijärjestöt toteuttivat yhteensä kolme kevätretkitapahtumaa. Suurin yksittäinen tapahtuma oli jälleen Lapuan hiippakunnan seurakuntien kevätretki Alahärmän kirkkoon ja PowerPark-huvipuistoon. Tämä PTK:n Keski-Suomen ja Pohjanmaan piirin järjestämä tapahtuma kokosi yhteensä 1 423 osallistujaa. PTK:n Uudenmaan-Helsingin piiri ja Varsinais-Suomen ja Satakunnan piiri järjestivät koko perheen kevätretken Särkänniemeeseen, joka toteutettiin Nuorten Keskuksen kanssa. Yhteistyönä toteutettu jumalanpalvelus oli samalla yksi ohjelmakokonaisuus Yhden hinnalla nuorisopäiviä. Kevätretkeen osallistui 392 osallistujaa. Kaakkois-Suomen ja Itä-Suomen piirit järjestivät kevätretken Tykkimäkeen. Retkeen osallistui 920 osallistujaa.

Alahärmän kirkko täyttyi ääriään myöten kevätretkeläisistä.

TÄHTI2017-harrasteleiri

TÄHTI2017-harrasteleirille Partaharjulla osallistui 102 osanottajaa. Leiri toteutettiin kurssimuotoisena, jossa harraste- ja taidepajat olivat pääosassa leirielämän ohessa.

Partaharjun 62. Puhallinmusiikkikurssi

Perinteinen Partaharjun Puhallinmusiikkikurssi kokosi Partaharjulle 85 iältään 9–59-vuotiasta soittajaa. Suurin osa soittajista oli 11–15-vuotiaita. Tapahtumassa yhdistyy lasten ja nuorten leirielämän sekä musiikkikurssin elementit. Yksityisen soitto-opetuksen lisäksi opetus tapahtui kolmessa eri tasoisessa orkesterissa ja kapellimestarikurssilla sekä pienryhmissä.

Erilaisia kokoonpanoja sekä soolosoittoa kuultiin useissa konserteissa leirin aikana. Myös opettajat pitivät perinteisen Mestarit lavalla -konserttinsa Partaharjun salissa. Päätöskonsertissa esiintyivät kaikki isot orkesterit sekä soolosoittokilpailujen voittajat.

Orkestereita johtivat Sami Ruusuvuori (A-orkesteri ja kapellimestarikurssi), Marjo Riihijärvi (B-orkesteri) ja Taina Räsänen (C-orkesteri). Leirinjohtajana toimi Juuso Wallin Helsingin poliisisoittokunnasta. Kurssi järjestettiin yhteistyössä Suomen Puhallinorkesteriliiton kanssa.

2.6 MEDIKASVATUS JA VERKKONUORISOTYÖ

Jiipeenetti ja JiipenettiExpress-lehti

Jiipeenetti on moderni ja ajankohtainen tyttöjen ja poikien asioista ja mielenkiinnon kohteista kertova yleisaikakauslehti verkossa. Kuluneella toimintakaudella sivustolla vieraili 5 000 - 11 000 yksittäistä kävijää kuukausittain (tilanne 15.11.2016).

Sivuston ulkoasu uudistui toimintavuoden alussa. Responsiivinen ulkoasu tukee mobiililaitteilla tapahtuvaa sivuston käyttöä.

Verkojulkaisua toimitetaan yhdessä iältään 10–18-vuotiaiden nuorten Pressiklubin toimittajien kanssa, joille järjestettiin toimintavuonna yksi koulutusviikonloppu. Pressiklubiin kuuluu 30 nuorta toimittajaa.

Jiipeenetin työhuone huolehtii juttujen toimittamisesta ja sivuston päivittämisestä. Jiipeenetin toimitus ideoi juttuja ja päivityksiä. Toimitukseen kuuluivat Katri Vappula (KKP) ja Pirjo Lehtonen-Inkinen (SLS) sekä Jiipeenetin työhuoneesta Juha Kinanen, Pirjo Riipinen ja Tommi Heinäjärvi. Jiipeenetin toimitus kokoontui kuusi kertaa kasvokkain tai verkossa.

Jiipeenetti oli näyttävästi esillä Kirkon kasvatuksen päivillä ja opettajille suunnatussa ITK-konferenssissa.

Helmikuussa julkaistiin JiipeenettiExpress, käsikirjatyypinen printtilehti. Painos oli 7 000 kpl ja suuren menekin vuoksi otettiin 3 000 kappaleen lisäpainos. Lehti toimii myös Jiipeenetin markkinoinnissa. Lehden teema oli Mikä ikä! -täyskymppinumero.

KerhoTV

Opetus- ja kulttuuriministeriön tuella kehitetty kerhoTV.fi-palvelu palvelee tyttöjä ja poikia, jotka eivät muuten pääse kerhoihin esimerkiksi koulumatkojen tai ulkomailla asumisen vuoksi.

Kulunee vuoden aikana testattiin videostreemaukseen soveltuvia uusia alustoja kuten Twitterin kehittämää Periscopea. Palvelu käyttää sen lisäksi Bambuser-, YouTube- ja Vimeo-palveluita. KerhoTV järjesti kaksi livekerhoa.

Peliraati.fi

PTK:n koordinoima www.peliraati.fi- sivusto on laajan yhteiskunnallisen verkoston ylläpitämä digitaalisen pelaamisen sivusto vanhemmille. Yhteistyössä mukana ovat Liikenne- ja viestintäministeriö, Kirkkohallitus, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Mediakasvatusseura, Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus, Suomen Vanhempainliitto, Suomen Kirjastoseura, Suomen peliohjelmisto- ja multimediahdistus FIGMA ja Pelialan tutkimus ja kehittämiskeskus Neogames.

Peliraati-sivustoa ajettiin alas ja uuden suunnittelu aloitettiin. Peliraatia koordinoi Juha Kinanen. Peliraati aloitti neuvottelut yhteistyöstä Koulukinon kanssa.

Pelikasvattajien verkosto

PTK on mukana Pelikasvattajien verkostossa, joka on kaikille avoin valtakunnallinen asiantuntija- ja ammattilaisverkosto digitaalisen pelaamisen parissa toimiville. Verkosto pyrkii edistämään positiivista pelikulttuuria ja peleistä käytävää julkista keskustelua, sekä ehkäisemään pelaamisesta syntyviä haittoja.

Verkosto reagoi yhteiskunnallisiin asioihin ja mediassa esille nousseisiin pelaamiseen liittyviin teemoihin. Verkosto pyrkii myös yhtenäistämään pelaamiseen liittyvää käsitteistöä, jotta kaikki ymmärtäisivät pelaamiseen liittyvät käsitteet samalla tavalla. Verkosto on avoin kaikille pelikasvatuksesta kiinnostuneille ja se luo uusia yhteistyökuvioita ja levittää toimintaa, tietoa, pelejä ja aineistoja kansallisesti.

Verkosto järjestää Kansallisen pelipäivän vuosittain marraskuussa. Verkosto oli mukana myös Verken järjestämässä kirkon, järjestöjen ja kuntien nuorisotoimelle suunnatussa SomeCamp-tapahtumassa Partaharjulla 10.–12.5.2016.

Mediaverkostot

BBCRF

PTK avustaa Global Fellowshipin Eastern and Southern Caribbean Fellowshipiä ylläpitämällä alueen verkkosivustoa. Vuoden aikana BB:n uusi verkkotukihenkilö perehdyttiin sivuston toimintaan ja sivusto kehitettiin yhdessä hänen kanssaan.

ECIC ja Lastenkirkko

Järjestö on laajasti verkostoitunut alan kotimaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa. PTK osallistui lastenkirkko.fi-sivuston ylläpitämiseen ja European Christian Internet Conference -verkoston toimintaan.

Luentotoiminta

Luennot ja vanhempainillat netti- ja pelimaailmasta olivat järjestön tärkeitä koulutustuotteita.

2.7 TERVEET LIIKUNTA- JA RAVINTOTTUMUKSET

Järjestö tukee terveitä liikunta- ja ravintotottumuksia. Toiminta-ajatuksena on mahdollisuuksia luomalla sekä teemaa aktiivisesti esillä pitämällä lisätä liikunnan määrää ja edistää terveellisiä elämäntapoja toimintaympäristössä.

Toiminnan tavoitteena on vahvistaa arki liikunnan, pelien, leikkien ja luonnossa tapahtuvan toiminnan osaamista erityisesti seurakuntien lapsi- ja nuorisotyössä sekä ylipäätään hyödyntää liikuntaa oppimisen välineenä.

Liikkuva seurakunta

PTK liittyi Suomen NMKY:n Urheiluliiton ja kirkkohallituksen Liikkuva seurakunta -hankkeen sisältöihin Hämeenlinnassa järjestetyllä Luovan toiminnan kursilla. Koulutuksessa syvennyttiin myös järjestön julkaiseman Liikuttava seurakunta -materiaalin metodeihin.

Järjestön liikunnalliseen metoditarjontaan kuului vuonna 2015 lanseerattu Taktiikka-ulkoliikuntapeli. Järjestö toteutti Lähetysjuhllilla Vihdissä Liikkuva seurakunta -jumbpatuokion ja liikunnallisen Taktiikka-korteilla toteutetun pelitapahtuman. Piiritoimintana järjestettiin Tour de Henrik eli varhaisnuorten polkupyöräpyhiinvaellus Kokemäeltä Turkuun.

Salibandy

PTK jatkoi seurakuntien liikunta- ja salibandykerhojen kehittämistyötä kouluttamalla salibandykerhojen ja -ryhmien ohjaajia. Salibandykoulutukset on uudistettu järjestön vuonna 2014 julkaiseman Kesytä pallo-kirjan sisältöjen mukaisesti. PTK:n Itä-Suomen piiri järjesti toimintavuonna perinteisen Kuopion hiippakunnan hiippasählyn.

Partio

Toimintavuonna PTK on vahvistanut yhteistyötään Suomen Partiolaisten kanssa.

PTK:n edustaja osallistui seurakuntien partioyhteyshenkilöiden Seppo-verkoston toimintaan. Yhdessä Kirkkohallituksen kanssa järjestettiin kasvatuseminaari Suomen Partiolaisten Roihu-suurleirille kesällä 2016. Lisäksi järjestö oli mukana Nuorten syrjäytymisen ehkäisy partiotöiminnan avulla -hankkeessa, mikä oli Yhteisvastuukeräyksen vuoden 2016 kotimainen erityiskohde. Samoin PTK:n piirijärjestöt ovat solmineet yhteistyökotakteja (Seppo-tapaamiset) paikallisten partiopiirien kanssa.

2.8 YMPÄRISTÖKASVATUS

Partaharjun toimintakeskuksessa Piek-sämäellä avattiin puolentoista kilometrin pituinen Pieni pyhiinvaellus -polku, joka pitää sisällään seitsemän rastia Salvosjärven rannalla ja harjumaisemassa. Pienen pyhiinvaelluksen ovat suunnitelleet Diak Piek-sämäen opiskelijat Petra Jakala, Tuulia Tanttu, Glarissa Kinnunen ja Janita Tossavainen. Yhteistyö on osa Diakin yhteisöpajatoimintaa.

Ympäristökasvatuspalkinnon luovutustilaisuus 6.9.2016 Mikkelissä.

Partaharjun esteetön luontopolku ja Pieni pyhiinvaellus -polku sai vuoden 2016 Kirkon ympäristökasvatuspalkinnon Kirkon ympäristöpäivien yhteydessä syyskuussa Mikkelissä.

Järjestön julkaisemat Luontokirkkovuosi- ja Paratiisipolku-materiaalit palvelevat seurakuntia ympäristökasvatustee-moissa ja jumalanpalveluselämän virikeaineistona. Toimintavuonna ei järjestetty erillistä ympäristökasvatuksen koulutusta.

3 VARHAISNUORISOTYÖN ASEMAN VAHVISTAMINEN SEURAKUNNISSA

PTK piti johdonmukaisesti esillä kouluikäisten lasten parissa tehtävää työtä kirkollisissa ja yhteiskunnallisissa verkostoissa ja seminaareissa, kirkon lapsi- ja nuorisotyön valtakunnallisilla neuvottelupäivillä ja yhteistyöjulkaisuissa (Villilehti). Hiippakunnallista varhaisnuorisotyön asemaa ja seurakunnan varhaisnuorisotyöntekijän identiteettiä tuettiin piiritoiminnan avulla (leirit, tapahtumat, koulutukset ja varhaisnuorisotyöntekijöille suunnatut työseminaarit).

Nuorisotyönohjaajia kouluttavien oppilaitosten kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena oli vahvistaa opiskelijoiden metodista osaamista kouluikäisten lasten kanssa toimittaessa. PTK:n koulutus- ja materiaalityötannon keskeisenä tavoitteena on ollut vahvistaa seurakunnissa lapsi- ja nuorisotyötä tekevien ammattitaitoa toimia työssään varhaisnuorten parissa.

4

T

TYTTÖJEN JA POIKIEN
OSALLISUUDEN EDISTÄMINEN

Osallisuuden vahvistaminen,
Lapset innovaattoreina ja
INNOpoli-peli

Toimintavuonna jatkettiin opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa kaksivuotista Lapset innovaattoreina -hanketta. Hankkeen yhteistyökumppaneina ovat Lastensuojelun Keskusliitto, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Opinkirjo ja Seurakuntien Lapsityön Keskus. Hankkeen ohjausryhmään kuuluivat Anita Ahtiainen (SLK), Jenni Helenius (MLL), Saana Pukio / Sonja Perttula (LSKL) ja Suvielise Nurmi / Maara Kosonen (PTK). Ohjausryhmä kokoontui neljä kertaa.

Lapset innovaattoreina -toiminnalla vahvistetaan erityisesti 10–14-vuotiaiden lasten mahdollisuutta osallistua lapselle itselleen ominaisella, uutta luovalla tavalla toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Hanke järjesti kolme koulutuspäivää: 9.2.2016 Tampereella, 4.4.2016 Helsingissä ja 17.3.2016 Kirkkonummella. Hanke oli myös mukana alueellisilla kerhonojajapäivillä, joissa nuorille oli omat Lapset innovaattoreina -kanavatyöskentelyt. Lapsille ja nuorille suunnattua toimintaa hankkeen puitteissa toteutettiin Partaharjun Tähti2016-leirillä (leiriparlamenttitoiminta).

Hankkeen kehittämistyötä toteutettiin yhteistyössä hankkeen toimijatahojen kanssa sekä vaihtuvissa asiantuntijatiimeissä. Lapset innovaattoreina -hankkeen puitteissa tuotettiin toimintavuonna INNOpoli-pelit, pelillinen konsepti lasten ja nuorten luovuuden vahvistamiseen sekä heidän mielipiteidensä kuulemiseen. Pelin avulla lapset ja nuoret voivat osallistua erilaisten itseään lähellä olevien asioiden sekä toimintaympäristön kehittämiseen ja ideoida parempaa lähiympäristöä.

INNOpoli-peli on hyvä lasten ja nuorten - ja myös aikuisten - kuulemisen ja ideoinnin väline.

Pelejä valmistettiin 300 kappaletta, joista 40 jaettiin valtakunnallisilla lapsiasiahenkilöiden seminaarissa osallistujien käyttöön. Loput pelit on tarkoitus myydä omakustannushintaan. Peliä pelattiin Suvilaiva-risteilyllä ja joissakin muissakin tapahtumissa eri puolilla Suomea.

Osallisuuden vahvistajat -verkosto

Osallisuuden vahvistajat -verkosto on osallisuusteemoihin syventyvä vapaaehtoinen yhteistyöryhmä. PTK vastaa yhdessä Opinkirjon kanssa verkostotoiminnan koordinoinnista. Verkoston järjestötoimijoista koostuvassa ryhmässä selvitettiin järjestöjen toteuttamaa osallisuustoimintaa sekä työstettiin sen pohjalta OKM:lle raporttia, jossa esitellään näkökulmia alaikäisten lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseen

Lapsiasiahenkilöt ja TPOK-työryhmä

PTK jatkoi yhteistyössä TPOK-verkoston (Tyttöjen ja poikien oikeudet kirkossa) kanssa seurakuntien lapsiasiahenkilöiden toiminnan tukemista uutiskirjeillä, Facebook-ryhmällä ja lapsivaikutuk-

Lapsiasiahenkilöt kokoontuivat 15.10.2016 Jyväskylässä.

set.fi-sivuston avulla. Toimintavuonna järjestettiin yksi valtakunnallinen lapsiasiahenkilöiden koulutuspäivä Jyväskylässä, jossa keskityttiin erityisesti lapsivaikutusten arviointi -tematiikkaan. TPOK-työryhmässä oli esillä erityisesti lapsivaikutusten arviointiin liittyvät teemat.

Lapsivaikutukset.fi-sivusto

Järjestön osallisuuden vahvistamiseen liittyvien hankkeiden, materiaalien, metodien ja koulutusten tiedotusfoorumina palveli järjestön ylläpitämä lapsivaikutukset.fi -sivusto. Sivustolta löytyvät kootusti perustiedot muun muassa ihmisoikeuskasvatuksesta, lapsiasiahenkilöistä ja lapsivaikutusten arvioinnista.

5

P

ARTAHARJU JA TIEVATUPA

Partaharju ja Tievatupa ovat PTK:n leiri- ja kurssitoimintaan erikoistuneet palvelusiköt. Niissä molemmissa lapset, nuoret ja heidän perheensä ovat palvelujen erityinen kohderyhmä.

Partaharju

Pieksämäellä sijaitseva Partaharjun toimintakeskus tarjoaa leiri-, kurssi- ja juhlapalveluja luonnonkauniissa ympäristössä keskellä Järvi-Suomea.

Pieni pyhiinvaellus -polku otettiin käyttöön keväällä 2016.

Kuluneen vuoden aikana rakennettiin ja perusparannettiin yhteistyössä Pieksämäen kaupungin ja Seurakuntaopiston opiskelijoiden kanssa Partaharjun luontoreitistöjä. Keväällä vihittiin käyttöön Pieni pyhiinvaellus -polku ja loppusyksystä valmistui n. 1,5 kilometriä pitkä esteetön luontopolku, joka nimettiin edesmenneen leirikylän perustajan opetusneuvos Pentti Tapion lempinimen mukaisesti Iso-Parran luontopoluksi. Reitistö rakentaminen palkittiin Kirkkohallituksen myöntämällä vuoden 2016 ympäristökasvatuspalkinnolla. Myös tilausaanun ja ulkoterassien esteettömyyttä parannettiin luiska- ja porraskorjauksilla.

Syksyllä valmistui Iso-Parran luontopolun portti ja lähes koko luontopolku valmiiksi.

Syksyllä varmistui myös Veej'jakaja ry:n myöntämä rahoitus tilauskodalle. Kodan rakentaminen aloitetaan keväällä 2017. Kota tulee palvelemaan luontopolkujen ja Partaharjun toimintakeskuksen asiakkaita sekä tarjoaa miellyttävän taukopaikan Pieksämäen kaupungin asukkaiden virkistyskäyttöön.

Partaharjulla otettiin käyttöön pellettilämmitysjärjestelmä, joka on myöhemmin maisemoitu ympäristöön.

Partaharjun energiaremontti valmistui kesällä 2016. Öljy- ja sähkölämmitysjärjestelmä vaihdettiin ekologisempaan pellettilämmitysjärjestelmään. Lämmitysjärjestelmän vaihdolla pyritään puolittamaan vuosittaiset energiakulut ja vähentämään lämmityksestä aiheutuvaa hiilijalanjälkeä.

Aikajaksolla 1.1.-30.11.2016 toimintakeskuksen majoitusvuorokausien määrä oli n. 12 000 ja päiväkävijöitä noin 6 500 henkilöä. Kaikkiaan Partaharjulla oli 6 500 yksittäisiä palveluja ostavaa käyttäjää.

Ristikiven kirkko oli Partaharjun vieraiden aktiivisessa käytössä. Ulkoilmakirkossa pidettiin lukuisia hartauksia, vihkimisiä ja jumalanpalveluksia. Kirkkoon tutustui myös tuhansia matkailijoita.

Toimintakeskus jatkoi aktiivista yhteistyötä ohjelmalveluja tarjoavan Seurakuntaopiston opiskelijoiden muodostaman Aarrekampus-osuuskunnan kanssa ja osallistui Luontovoimaa Pieksämäki -hankkeeseen, joka toteuttaa innovatiivisesti ja aktiivisesti Etelä-Savon uudistunutta maakuntastrategiaa, jossa keskeiset elementit ovat vesi, metsä ja ruoka. Ohjelmalvelut ja -esite valmistuivat alkuvuodesta.

Tievatupa

Saariselällä sijaitsevan, erityisesti lapsi- ja nuorisotyötä palveleva Retkeily- ja kurssikeskus Tievatuvalla oli hyvä toimintavuosi. Majoitusvuorokausien määrä nousi 11 940:een (vuonna 2015: 7 702). Nousua siivittivät alkukesän lasten leiri, rippikoululeirien toteutuminen ja Avartti-nuorten seikkailuleiri. Järjestön omaa toimintaa majoitusvuorokausista oli 68,4 % (vuonna 2015: 67,0 %). Tievatuvan hyvät palvelut ja toimivat tilat ovat synnyttäneet uskollisen asiakaskunnan.

Vuoden aikana saatiin pitkään venyneet rakennuslupa-asiat kuntoon ja näin nuorten ja lasten ryhmien käyttöön valmistui elokuussa Kotatieva. Rantasauvan lauteet uusittiin ja Purotievan WC ja pesutilan lattiat laatoitettiin.

50 vieraan ryhmä mahtuu syyskuussa valmistuneeseen Tievakotaan, jonka halkaisija on 10 metriä ja korkeus 6 metriä.

Markkinointi ja ohjelmalvelujen kehittäminen on ollut jatkuva haaste retkeilykeskukselle. PTK:n kouluttaja Markku Autio yhdessä Tievatuvan isännän Pertti Tammisen kanssa toteutti vuoden alkupuolella maakuntamatkan osaan Lapin seurakunnista, joka tuottaa uutta tulosta pohjoisen seurakuntien leiritoimintana Tievatuvalla kesällä 2017. Inarin seurakunta on ollut jo aiemmin aktiivinen yhteistyökumppani Tievatuvalla.

Keskeisimmät järjestöviestinnän toimintamuodot olivat eri verkkosivustot, sosiaalinen media, sähköposti- ja mediatiedotteet, printtituotteet ja eri tapahtumissa pidetyt esittelypisteet. PTK:n kotisivuilla (ptk.fi) 1.1.-18.11.2016 vieraili 23 500 uniikkia kävijää. Sosiaalisen median käyttöä tehostettiin ja kotisivun ulkoasun yhteydessä huomioitiin myös sivujen responsiivisuus eli yhteensopivuus mobiililaitteiden kanssa.

Toimintavuonna lähetettiin eri työntekijäryhmille joko valtakunnallisesti tai alueellisesti 15 sähköpostitiedotetta. PTK:sta toimitettiin varhaisnuorisotyön ohjaajille 11 ja muille kohderyhmille 4 sähköpostitiedotetta. Tämän lisäksi kouluttajat lähettivät omia tiedotteita piirinsä alueella toimiville nuorisotyön ohjaajille. Toimintavuonna toteutettiin myös Tievatuvan sähköpostimainostusta.

Mediatiedotteiden lukumäärä oli neljä ja lisäksi järjestettiin kaksi lehdistötilaisuutta. PTK ja Partaharju saivat erityistä medianäkyvyyttä niin lehdissä kuin sosiaalisessa mediassa Pienen pyhiinvaelluspolun avajaisissa, OKM:n ja Siviilipalveluskeskuksen vierailujen sekä Partaharjun toimintakeskuksen saadessa Kirkkohallituksen myöntämän ympäristökasvatuspalkinnon. Poikien Keskuksen pitkäaikaisen toiminnanjohtajan, opetusneuvos Pentti Tapion poismeno huomioitiin laajasti lehdistössä. Vuoden aikana arkistoi-
tiin kaikkiaan lähes 30 lehtileikettä.

Keväällä julkaistiin 60-sivuinen Koulutus ja palvelut 2017 -katalogi sekä päivitetty Partaharjun ja Tievatuvan yhteisesite sekä uusi ohjelmaesite.

PTK:n esittelypisteet toteutettiin seuraavissa tapahtumissa: Kirkon kasvatuksen päivät Jyväskylässä, hiippakunnalliset kerhonohjaajapäivät (8), Lähetysjuhlat, Diakoniapäivät Turussa ja hiippakunnalliset nuorisotyön seminaarit (5). PTK osallistui Selvin päin kesään -kampanjaan.

PTK:n sisäistä tiedotusta palveli järjestön intra-sivusto.

PTK:n, Nuorten Keskuksen ja Seurakuntien Lapsityön Keskuksen tiedottajat koontuivat järjestöjen mahdollisen yhdentymisen tiimoilta 12 kertaa valmistellen Nuori kirkko ry:n nettisivuihin, graafiseen ilmeeseen ja viestintään liittyviä asioita. Järjestöjen työntekijöiden käytössä oli Yammer-sivusto tiedonkulun varmistamiseksi samanlaisena ja samanaikaisena. Järjestöjen johtajista PTK:n toiminnanjohtaja osallistui fuusiotiedottajien kokouksiin. Tiedottajat tekivät yhteistyötä myös Lapsen oikeuksien päivän tiedotuksessa.

Villi-lehti

PTK julkaisi Kirkkohallituksen ja Nuorten Keskuksen kanssa Villi-lehteä. Villi on nuorisotyön ammatti- ja tiedotuslehti ja se toimitettiin seurakuntien varhaisnuoriso- ja nuorisotyössä toimiville työntekijöille sekä julkaisijoiden yhteistyökumppaneille veloituksetta. Villi ilmestyi kuusi kertaa ja sen levikki oli noin 2 500 kappaletta. Jaakko Kaartinen toimi lehden palkkiotoimisena toimitussihteerinä vastaten myös lehden taitosta ja nettisivustosta. PTK:n toiminnanjohtaja oli lehden päätoimittaja numeroon 4/16 asti ja sen jälkeen toimituksen jäsen. Järjestön tiedotussihteeriksi toimitti aineiston lehdes-
sä olevalle järjestön omalle aukeamalle. Villi-lehti painettiin Painotalossa Kari-Teamissa Jyväskylässä.

7 KANSALLISET JÄSENYHTEYDET JA YHTEISTYÖVERKOSTOT

Jäsenistö

PTK:n jäseninä 21.11.2016 oli 274 seurakuntaa, 4 seurakuntayhtymää ja 6 piirijärjestöä. Toimintavuoden aikana järjestöön liittyivät Pöytyän ja Säkylä-Köyliön seurakunnat ja järjestöstä erosivat Lopen, Enon ja Vesilahden seurakunnat.

Jäsenpiirijärjestöjä ovat PTK:n Hämeen piiri ry, PTK:n Itä-Suomen piiri ry, PTK:n Keski-Suomen ja Pohjanmaan piiri ry, PTK:n Kaakkois-Suomen piiri ry, PTK:n Uudenmaan-Helsingin piiri ry ja PTK:n Varsinais-Suomen ja Satakunnan piiri ry.

Jäsenyhteisöjen säännöllisen kerhotoinnin piirissä oli 21.11.2016 tilastotietojen mukaan 52 646 kouluikäistä lasta ja heidän kerhojensa nuorta ohjaajaa (vuonna 2015 52 863).

Piirijärjestöt

PTK:n alueellisesta toiminnasta vastasivat kuusi eri hiippakuntien alueilla toimivaa piirijärjestöä. Piirien tyypillistä toimintaa olivat leirit, koulutukset ja erilaiset tapahtumat. Toiminta nousi seurakuntien tyttö- ja poikatyön yhteistyötarpeista. Erityisen arvokasta piiritoiminta on varhaisnuorisotyöntekijöiden keskinäisen yhteyden ja ammatillisuuden tukemisessa. Piirit tukivat myös hiippakunnallista varhaisnuorisotyötä toimien läheisessä yhteistyössä tuomiokapitulien kanssa.

PTK:n piirijärjestöt toimivat itsenäisesti seurakuntien varhaisnuorisotyöntekijöiden johdolla ja laativat toiminnastaan omat vuosikertomuksensa. PTK:n kouluttajat olivat tiiviissä yhteistyössä piirien kanssa. Viiden piirin taloushallinto hoidettiin keskustoimistossa. Toukokuussa järjestettiin Hämeenlinnassa kuuden pii-

rijärjestön ja PTK:n yhteinen työseminääri, jossa arvioitiin ja kehitettiin piirien toimintaa ja yhteistyötä keskusjärjestön kanssa.

Partaharju-säätiö

Poikien Keskuksen omaisuus on aikoinaan siirretty Partaharju-säätiön hallinnoitavaksi. Säätiön perustehtävä on kristillisen varhaisnuorisotyön tukeminen. PTK on vuokrannut Partaharjun kiinteistöt säätiöltä vastaten Partaharjun toiminnasta. PTK:lla ja säätiöllä on yhteinen taloustoimisto ja PTK:n toiminnanjohtaja toimii myös säätiön toiminnanjohtajana. Partaharju-säätiö valmisteli mahdollisen fuusion varalta uuden sääntömuutosesityksen.

Järjestö- ja viranomaisyhteydet

Järjestö teki aktiivisesti yhteistyötä lasten ja nuorten asioita edistävien viranomaisten kanssa ja tuki toiminnallaan erityisesti valtiovallan lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman tavoitteita, lapsiasiavaltuutetun työtä ja lapsen oikeuksien sopimuksen kansallista viestintää. PTK:n toiminnanjohtaja oli valtioneuvoston nimeämän Nuorisosiain neuvottelukunnan (Nuora) jäsen.

PTK on Suomen Lähetysseuran jäsenjärjestö. Suomen Lähetysseura (SLS) oli PTK:n läheinen yhteistyökumppani niin leiri-, julkaisu- kuin koulutusyhteistyössä. Samoin PTK:n sisarjärjestöt Nuorten Keskus (NK) ja Seurakuntien Lapsityön Keskus (SLK) olivat järjestölle keskeisiä yhteistyökumppaneita. Muita keskeisiä kirkollisia yhteistyötahoja olivat Kirkkohallitus (erityisesti KKP) ja Kirkon Ulkomaanapu. PTK:lla ja Kirkkohallituksella on keskinäinen sopimus, joka määrittelee yhteistyön lähtökohdat ja työnjaon.

NK, PTK, SLK ja SLS ja Kirkkohallituksen kasvatustyön toimijat (Kirkon kasvatus ja perheasiat ja Kyrkans central för det svenska arbetet / Kristen fostran) muodostavat perinteisen Kirnu-yhteistyöryhmän, jonka puitteissa koordinoitiin ja kehitettiin yhteistä työtä kirkon lapsi- ja nuorisotyön saralla. Kirnun aloitteesta Nuorisolakiin on saatu lisättyä luterilaiset seurakunnat lain perusteluissa ja lakitekstissä.

Valtakunnalliset lastenjärjestöt (Kansallinen Lastenliitto, Nuoret Kotkat, Suomen Demokratian Pioneerien Liitto, Suomen Nuorisoseurojen Liitto, Suomen Setlementtiliitto ja Vesaisten Keskusliitto) muodostivat PTK:lle toisen keskeisen valtakunnallisen yhteistyöverkoston.

Toimintavuoden aikana jatkettiin yhteistyötä partiolaisten kanssa erityisesti arkikihiippakunnan alueella. Seurakuntien partiotyöntekijöille järjestettiin paikallinen tapaaminen. PTK osallistui myös Kirkkohallituksen koordinoimaan seurakuntien partiotyöntekijöiden Seppo-ryhmän työskentelyyn ja Seppo-päiville.

Lisäksi PTK teki yhteistyötä lukuisten muiden järjestöjen ja verkostojen kanssa. PTK:n keskeisimmät yhteistyöverkostot esitellään erikseen liitteessä 3.

Jäsenyydet

PTK oli 30.11.2016 jäsenenä seuraavissa organisaatioissa:

European Fellowship
Global Fellowship
Kirkkopalvelut ja Agricola-opintokeskus
Kirkon Paikat -markkinointirengas
Lastensuojelun Keskusliitto
Mediakasvatusseura
Suomen Ekumeeninen Neuvosto (kumppanuusjärjestö)
Suomen Lähetysseura
Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi
Suomen Puhallinorkesteriliitto

8 KANSAINVÄLISET YHTEISTYÖVERKOSTOT JA GLOBAALIKASVATUS

European Fellowship ja
Global Fellowship

PTK toimi aktiivisena jäsenenä eurooppalaisten kristillisten nuorisoyhteisöjen verkostossa European Fellowship of Christian Youth (EF), joka tavoittaa noin 15 Euroopan maata. EF on maailmanlaajuisen Global Fellowship of Christian Youth:n (GF) alueellinen jäsenjärjestö. EF:n puheenjohtajana toimi Juhana Malm Espoosta. PTK on jäsen myös maailmanlaajuisessa Global Fellowshipissä (GF). Elise Kyttä (NK) edusti myös PTK:ta GF:n vuosikokouksessa Singaporessa 16. - 20.8.2016.

Julsø- FDF:n Landslejr

Julsø FDF:n Landslejrillä 7.-15.7.2016 Slettenissä, Tanskassa PTK:ta edusti Varkauden seurakuntaryhmä 22 osanottajan voimin.

Viro

Järjestö jatkoi perinteistä lähialueyhteistyötä tukemalla toiminnallisesti ja taloudellisesti Viron kirkon Lapsi- ja nuorisotyön yhdistystä (EELK LNÜ). Yhteistyötä koordinoi Kirnun Viro-työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi PTK:n kouluttaja.

Yhteistyöhön osallistuivat myös Suomen Lähetysseuran Tallinnassa työskentelevä nuorisotyönohjaaja ja European Fellowshipin verkosto. Yhteistyömuotoja olivat koulutukset, leirityön tukeminen ja materiaalin tuotanto. Toimintavuonna PTK tuki taloudellisesti Viron kirkon vapaaehtoisten lapsityöntekijöiden kesäpäivän toteutumista. Lisäksi PTK kutsui Viron kirkon nuorisotyön edustajia Suomessa järjestettäviin koulutuksiin, tapahtumiin sekä varhaisnuorisotyön teemaseminaareihin.

Kansainvälisten asioiden yhteistyöryhmä

PTK koordinoi kansainvälistä toimintaansa laajapohjaisessa Kirkon lapsi- ja nuorisotyön kansainvälisten asioiden yhteistyöryhmässä. Toimintavuonna verkostossa kartoitettiin ajankohtaisia globaalikasvatuksen kärkihankkeita ja reformaation merkkivuoden kansainvälisiä tapahtumia. Lisäksi ryhmässä kehitettiin uutta ekumeenista nuorisokoulutusta yhteistyössä European Fellowshipin, Suomen Ekumeenisen Neuvoston nuorisosaoston ja Baltian maiden kirkkojen kanssa. Yhteistyöryhmän yhteisenä tiedotuskanavana toimi Sakasti-palvelussa Kasvatuksen kansainvälisyys -sivusto.

HALLINTO, TOIMISTO JA HENKILÖSTÖ

Ylimääräinen liittokokous 18.4.2016 hyväksyi esityksen yhdistymisestä NK:n ja SLK:n kanssa ja teki ensimmäisen päätöksen PTK:n purkautumisesta.

Nuori Kirkko ry

Toimintakautta leimasi vuonna 2014 käynnistetty PTK:n, Nuorten Keskuksen (NK) ja Suomen Ev.-lut. Seurakuntien Lapsityön Keskuksen (SLK) fuusioprosessi.

Yhdistymisen mahdollisuuksia on selvittänyt osapuolten hallitusten keväällä 2014 nimeämä ohjausryhmä. Ohjausryhmä päätyi esittämään fuusioneuvottelujen käynnistämistä. Tehdyn selvitystyön pohjalta osapuolten hallitukset/johtokunta totesivat keväällä 2015, että järjestöjen fuusiolle on olemassa edellytykset. Tämän mukaisesti järjestöt päättivät käynnistää valmistelut fuusion toteuttamiseksi 1.1.2017 mennessä ja kutsuivat fuusiota valmistelevan ohjausryhmän puheenjohtajaksi Hanna-Mari Mannisen ja jäseniksi järjestöjen hallitusten/johtokunnan puheenjohtajat.

Syksyllä 2015 kolmen järjestön hallitukset/johtokunta hyväksyi ohjausryhmän valmistelujen pohjalta esityksen fuusiosista. Samalla hyväksyttiin yhdistymissopimus, syntyvän järjestön nimi (Nuori Kirkko ry), Patentti- ja rekisterihallituksen esitarkastamat säännöt sekä uuden järjestön organisaatiomalli. Fuusioesitys päätettiin viedä keväällä 2016 järjestöjen jäsenkokousten hyväksyttäväksi.

Liittokokous

Yhdistyksen ylin päättävä elin on liittokokous, joka sääntöjen mukaan kokoontuu joka neljäs vuosi. Edellinen sääntömääräinen liittokokous pidettiin keväällä 2015. Fuusioneuvottelujen edetessä toimintakauden aikana kutsuttiin ylimääräinen liittokokous päättämään yhdistyksen purkautumisesta ja yhdistymisestä Nuorten Keskuksen ja Seurakuntien Lapsityön Keskuksen kanssa 1.1.2017 lukien.

Ensimmäinen ylimääräinen liittokokous pidettiin 18.4.2016 ja se hyväksyi esityksen yhdistymisestä Nuorten Keskuksen ja Seurakuntien Lapsityön Keskuksen kanssa, sekä teki ensimmäisen päätöksen PTK ry:n purkautumisesta. Hallitus kutsui toisen ylimääräisen liittokokouksen koolle 1.12.2016 tekemään lopullisen päätöksen purkautumisesta.

Valtuusto

Liittokokouksen kanssa yhdistyksen päätäntävaltaa käyttää valtuusto, joka toimintavuonna kokoontui kaksi kertaa. Kokouksissaan valtuusto käsitteli sille sääntöjen mukaan kuuluvat asiat.

PTK:n valtuuston kokous syksyllä 2016 oli historiansa viimeinen, jos fuusion toteutuu.

Liittokokouksen valitseman valtuuston kokoonpano toimikautena 1.9.2015–31.8.2019:

Varsinainen jäsen
Varajäsen

Maarit Hildén, Pirkkala
Jussi Kosonen, Tampere
Ilmo Häkkinen, Pieksämäki
Leila Raatikainen, Pieksämäki
Peter Ingman, Kajaani
Eija Huuskonen, Kuopio
Mikko Jokinen, Pori
Kari Penttinen, Laitila
Marja-Terttu Kinanen, Helsinki
Aapo Koskela, Helsinki
Anna Kärri, Lappeenranta
Kirsi Lampi, Lappeenranta
Sinikka Lopperi, Kotka
Jari Kovalainen, Heinola
Mari-Anne Luukas, Tampere
Marja Salo, Orimattila
Elina Mettovaara, Jokioinen
Martti Kauppinen, Ylöjärvi
Jouko Mäkinen, Mäntsälä
Timo Kanerva, Espoo
Juha Pitkä, Kerava
Katri Rantanen, Espoo
Juha Perilä, Helsinki
Outi Kivistö, Kerava
Aija Puttonen, Äänekoski
Henna Luomala, Jyväskylä
Kaija Puustinen, Varkaus
Timo Manninen, Outokumpu
Tiina Rankinen, Lapua
Sari Mäkelä, Seinäjoki
Aulikki Rinta-Säntti, Oulu
Jussi Saviharju, Oulu

Satu Rämä, Mikkeli (9.6.2015 asti)
Ari Tähkää, Mikkeli
Anne Saarela, Pori
Leena Lähde, Turku
Johanna Saarela, Oulainen
Virpi Huttunen, Keminmaa
Harri Saarinen, Seinäjoki
Matti Pihlaja, Seinäjoki
Timo Sjöblom, Salo
Kimmo Laasonen, Uusikaupunki

Valtuuston valituista jäsenistä Harri Saarinen on valittu hallitukseen 2016–2018. Valtuusto valitsi toimikaudelle 1.9.2015–31.8.2019 puheenjohtajakseen Ari Tähkää ja varapuheenjohtajiksi Maarit Hildénin ja Juha Pitkän.

PTK:n valtuusto valitsee Partaharju-säätiön hallitukseen kaksi jäsentä. Valtuuston valitsevat säätiön hallituksen jäsenet olivat toimintakaudella Timo Kanerva ja Ilmo Häkkinen.

Hallitus

Yhdistyksen asioita hoitaa toimeenpanevana elimenä hallitus. Hallitus on koontunut toimintakauden aikana viiteen kokoukseen.

Hallitukseen kuuluivat vuonna 2016:

Liisa Sahi, Kerava, puheenjohtaja
Timo Korhonen, Kuopio, varapuheenjohtaja
Tiina Haapiainen, Mikkeli
Teemu Isokääntä, Tyrnävä
Salme Kuukka, Sastamala

Jukka Pakarinen, Helsinki
Harri Saarinen, Nurmo
Teemu Salminen, Valkeakoski
Olli-Pekka Silfverhuth, Pirkkala

Esittelijänä hallituksen kokouksissa oli toiminnanjohtaja Eero Jokela 31.8.2016 saakka ja 1.9.2016 lukien Jukka Jylhä. Henkilökunnan edustajana kokouksiin on osallistunut Maara Kosonen.

Hallituksen työvaliokunnan muodostivat hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja toiminnanjohtaja.

Tilintarkastajat

Yhdistyksen liittokokouksen valitsemina tilintarkastajina kertomusvuonna toimivat KHT Mervi Markkanen ja KHT Arja Kauppinen Ernst&Young Oy:stä sekä varatilintarkastajina Ernst&Young Oy KHT-yhteisö.

Toimipisteet ja henkilöstö

Henkilöstö on kokoontunut toimintakauden aikana viiteen työntekijäkokoukseen. Kouluttajien työkokouksia on pidetty myös viisi. PTK:n markkinoinnista vastaavat työntekijät ovat pitäneet kolme markkinointitiimin palaveria. Tievatuvan henkilöstö ja toiminnanjohtaja ovat pitäneet erilliset työntekijäpalaverit. Helmikuussa koko tulevan Nuori kirkko ry:n henkilöstö kokoontui Helsinkiin yhteiseen tapaamiseen ja tutustumistilaisuuteen, Tievatuvan henkilöstö oli Internet -yhteydessä tilaisuuteen.

Toimintakauden aikana jatkettiin v. 2015 pidetyn työhyvinvointikyselyn tuloksien purkamista ja mietittiin yhdessä keinovalikoimaa työhyvinvoinnin parantamiseksi.

Työntekijöillä oli mahdollisuus työhyvinvointi- ja liikuntarahaan toimintakaudella.

Keskustoimisto sijaitsee Partaharju-säätiöltä vuokratuissa tiloissa Partaharjun toimintakeskuksessa Pieksämäellä. Keskustoimistossa sijaitsee PTK:n laaja ja

hiljattain järjestetty arkisto.
Keskustoimiston henkilökunta:

Verkkosuunnittelija Tommi Heinäjärvi (määräaikainen 30.9.2017 saakka)
Talouspäällikkö Ari Hellstén (määräaikainen 31.12.2017 saakka)
Kirjanpitäjä Tuula Kinnunen
Kouluttaja Maara Kosonen
Tiedotussihteeri Pirjo Riipinen
Toimistos sihteeri Saija Vauhkonen

PTK:n taloushenkilökunta palveli myös Partaharju-säätiötä PTK:n ja Partaharju-säätiön yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Partaharjun toimintakeskuksen henkilökunta:

Isäntä, markkinointipäällikkö Eija Sorjonen
Markkinointisihteeri Henna Heikkinen (määräaikainen 26.9.–31.12.2016)
Emäntä Arja Häkkinen
Kokki Annemari Kaikkonen
Kokki Marja-Leena Kervinen
Siivooja Liisa Heiskanen
Talonmies Usko Korhonen
Kesäkauden kiireapulaisina Partaharjun keittiössä toimivat Sinikka Hokkanen, Minna Paloniemi, Hanne Kervinen ja Satu Hovi.

Vuoden 2016 aikana Partaharjun toimintakeskuksessa ovat palvelleet lisäksi eri pituisia palvelusjaksoja seuraavat siviilipalvelusmiehet: Vili Koskinen, Joni Rautavuori ja Touko Karvonen.

Helsingin toimisto sijaitsee Itä-Pasilassa, osoitteessa Asemapäällikönkatu 3.

Helsingin toimiston henkilökunta:

Toiminnanjohtaja Eero Jokela (toimivapaalla 1.9.2016–28.2.2017)
Kouluttaja, Jukka Jylhä, vs. toiminnanjohtaja 1.9.2016–31.3.2017
Kouluttaja Juha Kinanen
Kouluttaja Suvielise Nurmi (osittainen toimivapaa 1.2.–31.5.2016, opintovapaalla 1.9.2016–28.2.2017).
Kouluttaja Eila Musikka (määräaikainen 1.9.2016–31.3.2017)

Kouluttaja Markku Aution toimipaikka sijaitsee Ähtärissä.

Kouluttaja Kaisa Rantalan toimipaikka oli Naantali. Kaisa Rantala irtisanoutui PTK:n palveluksesta maaliskuussa 2016.

Tievatupa sijaitsee Saariselän Kakslauttasessa Sodankylän kunnan alueella.

Tievatuvan henkilökunta:

Isäntä Pertti Tamminen

Emäntä Inga-Liisa Uutela

Työntekijä Henry Huhtamalla irtisanoutui maaliskuussa 2016. Lisäksi ruuhka-apuna eripituisia jaksoja toimintakaudella ovat toimineet Heidi Tuomela ja Vili Koskinen.

10 T TALOUS

Tulojen muodostuminen

PTK:n tulot muodostuvat varsinaisen toiminnan tuotoista, varainhankinnasta ja avustuksista. Varsinaisen toiminnan tuotot koostuvat koulutusten, leirien, kustanteiden, julkaisujen, Partaharjun toimintakeskuksen ja Tievatuvan retkeily- ja kurssikeskuksen tuotoista. Varainhankinnan tuottoja ovat jäsenmaksutuotot. Avustuksiin sisältyvät valtion ja kirkon avustukset sekä kolehdit.

Toimintavuoden talouden näkymät ja taloudelliset tavoitteet

Koulutustoiminnan taloudellisena tavoitteena on, että koulutustuotot kattavat myös koulutuksen kiinteitä menoja.

Leiri- ja retkeilytoiminnan tuotot ja kulut vaihtelevat eri vuosina. Vuoden 2016 leiritöiminnassa ainoa isompi keskusjärjestön kesällä järjestämä leiri oli Partaharjun harrasteleiri.

Tiedotustoiminta sisältää Jiipeenetin sekä järjestön muun tiedotuksen tuotot ja kulut. Lisäksi julkaistiin yksi Jiipeenetti-Express-lehti. Jiipeenetin kehittämiseen on vuodelle 2016 saatu Kirkkohallituksesta avustus. Tavoitteena on edelleen luoda pysyvä tukijärjestelmä sivustolle.

Aiempien vuosien tapaan järjestö julkaisee ja välittää toimintaa tukevaa materiaalia. Kerhohojaajan käsikirja ja Salaisuuslaatikko 2 ovat vuoden 2016 uutuuksia. Ennakkomyynnissä on ollut lisäksi muun muassa Auta Armias, jonka myyntiin on vielä jatkossakin asetettu selkeitä taloudellisia odotuksia. Kokonaisuudessaan vuoden 2016 myynti näyttää selkeästi positiivisemmalta kuin muutama aiempina vuosina.

Partaharjun ja Tievatuvan tuottoja ja kuluja seurataan omina kohteinaan ja ta-

voitteena on ollut saavuttaa kulut kattava toimintatulos. Vuosittaisia korjaus- ja uusintainvestointeja on toteutettu suunnitellusti. Myös pienhankinnat ja muut kustannukset on pystytty pitämään hyvin budjetoidussa. Partaharju-säätiön tilavuokra on sovittu vuosittain säätiön kanssa laaditun sopimuksen mukaisesti.

PTK:n kustannuksista noin 40 % kateetaan valtion ja kirkon avustuksilla sekä kolehdeilla. Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus on merkittävin ja sitä myönnettiin hieman enemmän vuodelle 2016 perusteena yhdistymisen aiheuttamat kustannukset. Kirkkohallituksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaan kirkon avustusta saatiin 50 000 euroa ja se käytetään järkisopimuksen mukaisesti varhaisnuorisotyön kehittämiseen ja tukemiseen. Varainhankinnan eli jäsenmaksujen osuus PTK:n tuotoista on vain noin kolme prosenttia.

Merkittävä osa järjestön kustannuksista katetaan edelleen varsinaisesta toiminnasta saaduilla tuotoilla, minkä vuoksi toiminnan taloudellinen suunnittelu, toteuttaminen ja seuranta on erittäin tärkeää. Yhdistyksen talouden kehitys muutamina aiempina vuosina on ollut voimakkaan negatiivinen. Tämä asettaa edelleen voimakkaita paineita kulurakenteen tarkasteluun, vaikka odotukset kuluvalta vuodelta ovatkin aiempia vuosia positiivisempia. Tämä taas johtuu varsinkin Tievatuvan myynnin kehityksestä.

Taloudelliset tunnusluvut vertailutietoineen ajalta 1.1.–31.10.2016 on esitetty liitteenä olevassa tuloslaskelmassa. Yksittäisistä kokonaisuuksista ja tapahtumista vastaavat toimihenkilöt ovat osallistuneet talousarvion laadintaan ja ovat osaltaan myös tulosvastuussa sen toteutuksesta.

LIITE 1

KOULUTUS- JA TAPAHTUMATILASTOT

PTK:n koulutuskalenterin toteutuneet koulutukset ja tapahtumat

Suru ja ero tyttöjen ja poikien elämässä,

1. lähijakso

20.-21.1.2016

Helsinki

Juha Kinanen

PTK ja Helsingin seurakuntayhtymä

11

Lapuan hiippakunnan kerhonohjaajapäivä

23.1.2016

Piispala, Kannonkoski

Markku Autio

PTK:n Keski-Suomen ja Pohjanmaan piiri,

Lapuan hiippakunta, Agricola-opintokeskus

240

Mikkelin hiippakunnan kerhonohjaajapäivä

23.1.2016

Lappeenranta

Maara Kosonen

PTK:n Kaakkois-Suomen piiri, PTK, Mikkelin hiippakunta, Lappeenrannan seurakuntayhtymä, Suomen Lähetysseura ja

Agricola-opintokeskus

150

Kuopion hiippakunnan kerhonohjaajapäivä

30.1.2016 Siilinjärvi

Maara Kosonen

PTK:n Itä-Suomen piiri, Kuopion hiippakunta, PTK, Siilinjärven rovastikunta, Agricola-opintokeskus

247

Oulun hiippakunnan kerhonohjaajapäivä

30.1.2016

Kokkola

Markku Autio

PTK, Oulun hiippakunta, Kalajoen rovastikunta, Kokkolan Suomalainen seurakunta, Suomen Lähetysseura ja Agricola-opintokeskus

63

Tampereen hiippakunnan kerhonohjaajapäivät

30.1.2016

Janakkala

Jukka Jylhä

PTK:n Hämeen piiri ja Suomen Lähetysseura

229

Oulun hiippakunnan kerhonohjaajapäivä

6.2.2016 Oulujoki

Markku Autio

PTK, Oulun hiippakunta, Oulujoen seurakunta, Suomen Lähetysseura, Agricola-opintokeskus

110

110

Turun arkkihiippakunnan kerhonohjaajapäivä

6.2.2016 Turku

Jukka Jylhä

PTK:n Varsinais-Suomen ja Satakunnan piiri ja Suomen Lähetysseura

152

Suuntaseminaari

8.-12.2.2016 Tievatupa, Saariselkä

Juha Kinanen

PTK ja Seurakuntaopisto

39

PTK:n Etelä-Suomen piirien teemaseminaari

17.-18.3.2016 Kirkkonummi

Jukka Jylhä

PTK:n Uudenmaan-Helsingin piiri, Suomen Lähetysseura ja PTK:n Varsinais-Suomen ja Satakunnan piiri sekä Hämeen piiri

31

Liikkuva seurakunta

29.3.-1.4.2016 Tievatupa, Saariselkä

Jukka Jylhä

PTK, Kuortaneen urheiluoopisto ja Agricola-opintokeskus

6+2

Mikkelin ja Kuopion hiippakuntien yhteinen varhaisnuorisotyön työkokous

5.-7.4.2016 Pieksämäki, Partaharju

Maara Kosonen

PTK:n Itä- ja Kaakkois-Suomen piirit,
PTK, Kuopion ja Mikkelin hiippakunnat,
Seurakuntaopisto
41

Poikien ja tyttöjen kevätretki
7.5.2016
Alahärmä
Markku Autio
PTK:n Keski-Suomen ja Pohjanmaan piiri,
PTK, Lapuan hiippakunta, Kauhavan seu-
rakunta/Alajärven kappeliseurakunta,
Markki-Partio
1423

Kuopion hiippakunnan hiippasähly
7.5.2016
Pieksämäki
6 seurakuntaa, 13 joukkuetta
157

Tyttöjen ja poikien kevätretki
15.5.2016
Särkänniemi, Tampere
Jukka Jylhä
PTK:n Uudenmaan-Helsingin piiri, PTK:n
Varsinais-Suomen ja Satakunnan piiri ja
Nuorten Keskus
550

Perheretki Tykkimäelle
21.5.2016 Kouvola
Maara Kosonen
PTK:n Kaakkois-Suomen piiri, PTK, PTK:n
Itä-Suomen piiri, Kuopion ja Mikkelin
hiippakunnat, Kouvolan seurakuntayhty-
mä
920

Partaharjun harrasteleiri TÄHTI2016
13.-17.6.2016
Partaharju, Pieksämäki
Jukka Jylhä
PTK ja Seurakuntaopisto
102

Tour de Henrik - Varhaisnuorten polku-
pyöräretki
28. - 30.6.2016
Kokemäki - Turku
Jukka Jylhä
PTK:n Varsinais-Suomen ja Satakunnan
piiri ry
14

Julso - FDF:n Landslejr
7.-15.7.2016 Sletten, Tanska
Juha Kinanen
Varkauden seurakunta
21

Partaharjun 61. Puhallinmusiikkikurssi
11.-17.7.2016
Pieksämäki, Partaharju
Maara Kosonen
PTK, Seurakuntaopisto, Suomen Puhalli-
norkesteriliitto
85 + opettajat ja ohjaajat

Pojat kalassa
23.-29.7.2016
Tievatupa, Saariselkä ja Inari sekä Näätä-
mökki
Markku Autio
PTK
8

Loiskis-leiri
26.-29.7.2016
Särkisalo, Salo
Jukka Jylhä
PTK:n Varsinais-Suomen ja Satakunnan
piiri, Suomen Lähetysseura ja PTK
54

Tievatuvan tunturiretriitti
22.-26.8.2016
Tievatupa, Saariselkä ja Saariselän tuntu-
ripuisto
Eero Jokela
10+3

Luovan toiminnan menetelmät yhteishen-
gen luomisessa
9.-11.9.2016
Hämeenlinna
Eila Musikka
PTK
5+2

Jiipeenetin ja KerhoTV:n mediakurssi
16.-18.9.2016
Partaharju, Pieksämäki
Juha Kinanen, Pirjo Riipinen
PTK ja Seurakuntaopisto
7

Espoon ja Helsingin hiippakuntien ker-
honohjaajapäivä

8.10.2016 Leppävaara, Espoo Eila Musikka PTK:n Uudenmaan-Helsingin piiri ja Lep- päävaaran, Olarin, Espoonlahden ja Tapio- lan seurakunnat 110	PTK:n koulutuskalenterin liian vähäisen osanottajamäärän vuoksi peruuntuneet koulutukset
Lapsiasiahenkilöiden seminaari 15.10.2016 Jyväskylä Jukka Jylhä 40	Talvipartis 8. - 10.1.2016 Partaharju, Pieksämäki
Varhaisnuorisotyön kehittämispäivä 3.11.2016 Tikkurila, Vantaa Eila Musikka PTK:n Uudenmaan-Helsingin piiri ja Van- taan seurakuntayhtymä 21	K12-ohjaajakoulutus, 1. osa 16.-18.2.2016 Partaharju, Pieksämäki
Valtakunnalliset koululaisten aamu- ja il- tapäivätoiminnan neuvottelupäivät 3.-4.11.2016 Saimaa Holiday, Lappeenranta Maara Kosonen PTK, SLK ja Agricola-opintokeskus 48	Easter Course - EF:n nuorten ohjaajien pääsiäiskurssi 20. - 27.2.2016 Saksa
Tarinat työväliseenä 8.-10.11.2016 Partaharju, Pieksämäki Maara Kosonen PTK, Seurakuntaopisto, Mikkelin ja Kuo- pion hiippakunnat 10	Tyttöjen ja poikien hiihtolomaleiri Tievatu- valla 22.-27.2.2016 Tievatupa, Saariselkä
Piikki 10.11.2016 Pori Eila Musikka PTK:n Varsinais-Suomen ja Satakunnan piiri ja Keski-Porin seurakunta 21	K12-ohjaajakoulutus, 2. osa 15.-17.3.2016 Partaharju, Pieksämäki
Ero- ja surutyön kurssi 2. jakso 28.-30.11.2016 Helsinki Juha Kinanen PTK ja Hgin srk-yhtymä 10	Jiipeenetin ja KerhoTV:n tyttöjen ja poiki- en mediakurssi 22. - 24.4.2016 Partaharju, Pieksämäki
Yhteensä 4 942 osallistujaa	Liikunnalliset menetelmät lapsityössä 10.-11.5.2016 Partaharju, Pieksämäki
	Luonto kristillisessä kasvatuksessa 10.-12.5.2016 Pieksämäki
	Liikunnalliset kerho- ja leirityön menetel- mät varkkatyössä 12.-13.5.2016 Partaharju, Pieksämäki
	Opintomatka FDF:n suurleirille 8. - 11.7.2016 Sletten, Tanska Perheiden ulkoilutapahtuma Etelä-Suo- messa 17.9.2016 Mäntsälä
	Leiri- ja retkityön kurssi 19. -21.9.2016 Partaharju, Pieksämäki

Muut koulutukset (tilauskoulutukset, luennot ja muu koulutus-yhteistyö eri tahojen kanssa) sekä koulutuksen vastuhenkilö tai kouluttaja PTK:sta

Tekstaritupukoulutus
7.1.2016
Kotka
Maara Kosonen
PTK ja Acrigola-opintokeskus
17

Osallisuuskoulutus LAVA -seurakunnassa
7.1.2016
Pieksämäki
Juha Kinanen
PTK
56

Kirkon kasvatuksen päivät - Kavereita
nolla
13.1.2016
Jyväskylä
Maara Kosonen
KKP
80

Ihmisten kirkko - Kirkon kasvatuksen päivät: Rahasta kiinni?
13.1.2016
Jyväskylä
Suvielise Nurmi
KKP
n. 300

Ihmisten kirkko - Kirkon kasvatuksen päivät: Nyt lähtee lapasesta -kanava
13.1.2016
Jyväskylä
Suvielise Nurmi
KKP
n. 60

Ihmisten kirkko - Kirkon kasvatuksen päivät: Seurakuntalaisten messu
14.1.2016
Jyväskylä
Suvielise Nurmi
KKP
n. 700

Turun arkkihiippakunnan ja Turun piirin Seppöpäivät
21.1.2016
Paimio
Jukka Jylhä

PTK:n Varsinais-Suomen ja Satakunnan piiri ja Turun partiopiiri
18

Imatran rovastikunnan mediakoulutus
26.1.2016
Imatra
Juha Kinanen
Tilauskoulutus
Imatran rovastikunta
28

Tekstaritupukoulutus
28.1.2016
Orimattila
Maara Kosonen
PTK ja Acrigola-opintokeskus
5

Isko-leirin mediakurssi
30.1.2016
Lohja
Juha Kinanen
Tilauskoulutus KRS (Kansan Raamattuseura ry)
38

Tampereen hiippakunnan kerhonohjaajapäivä:
Lapset innovaattoreina -kanava
30.1.2016
Suvielise Nurmi
PTK:n Hämeen piiri, Tampereen hiippakunta ja Janakkalan seurakunta
28

Tekstaritupukoulutus
2.2.2016
Turku
Maara Kosonen
PTK ja Acrigola-opintokeskus
7

Arkkihiippakunnan kerhonohjaajapäivä: työntekijäkanava
6.2.2016
Turku
Suvielise Nurmi
PTK:n Varsinais-Suomen ja Satakunnan piiri ja Turun seurakuntayhtymä
25

Ilmaisutaitoluento
7.2.2016
Pieksämäki
Tommi Heinäjärvi
Seurakuntaopisto, tilauskoulutus
n. 20

Lasten kuuleminen 2.0 9.2.2016 Tampere Suvielise Nurmi PTK / Lapset innovaattoreina 17	Lappeenranta Maara Kosonen PTK 10
K12-ohjaajakoulutus 23.2.2016 Laukaa Maara Kosonen PTK ja Gordonin Toimivat Ihmissuhteet 12	Mediateekki - Vantaa (valokuvauspaja) 7.5.2016 Lohja Juha Kinanen Tilaukokous NK 36
Ilmaisutaitoluento 24.2.2016 Pieksämäki Tommi Heinäjärvi Seurakuntaopisto, tilauskoulutus n. 20	Tekstaritupukoordinaattoreiden valtakun- nallinen tapaaminen 9.-10.5.2016 Partaharju, Pieksämäki Maara Kosonen PTK ja Agricola-opintokeskus 15
Medialuento, Kirkkoherrojen kokoontumi- nen 25.2.2016 Kuopio Juha Kinanen Tilaukokoulutus Kuopion hiippakunta 54	Yhden hinnalla/taktiikka-peli 14.5.2016 Tampere Markku Autio PTK 25
Ilmaisutaitoluento 8.3.2016 Pieksämäki Tommi Heinäjärvi Tilaukokoulutus Seurakuntaopisto n. 20	Koko perheen kevätretki 21.5.2016 Helsinki Jukka Jylhä PTK:n Hämeen piiri 370+22
Onko telttaleirissä imua? 17.3.2016 Kouvola Maara Kosonen PTK 12	Suvilaivaristeily/Innopoli-peli 7.-8.6.2016 Turku Markku Autio Seurakuntien Lapsityön Keskus ja PTK 170
Lapuan hiippakunnan varhaisnuorisotyö- tä tekevien työkokous 17.-18.3.2016 Keuruu Markku Autio PTK:n Keski-Suomen ja Pohjanmaan piiri, PTK, Agricola-opintokeskus 22	Voimavarapurkki - ohjattu työskentely + Partaharjun esittely 9.6.2016 Partaharju, Pieksämäki Maara Kosonen PTK 30
Lasten kuuleminen 2.0 järjestökoulutus 4.4.2016 Suvielise Nurmi Helsinki 19	Lähetysjuhlien Jiipeenetti-paja 11.6.2016 Vihti Juha Kinanen PTK ja SLS 12
Onko telttaleirissä imua? 28.4.2016	Lähetysjuhlien liikuntakanavat 11.6.2016 Vihti Jukka Jylhä

PTK:n Uudenmaan-Helsingin piiri ja Suomen Lähetysseura sekä Liikkuva seurakunta
22

Kultaleiri
13.-17.6.2016
Sodankylä, Inari ja Tievatupa
Markku Autio
Mäntsälän, Järvenpään, Tuusulan, Hyvinkään ja Orimattilan seurakunnat
160

Mediateekki - Tampere
24.9.2016
Ylöjärvi
Juha Kinanen
Tilauuskoulutus NK ja Tampereen seurakunnat
30

Gordon ja -xäri ohjaajatapaaminen
1.10.2016
Tampere
Maara Kosonen
NK, GTI, PTK
11

Mediateekki - Sastamala
1.10.2016
Sastamala
Juha Kinanen
Tilauuskoulutus NK
36

Mediateekki - Akaa
8.10.2016
Akaa
Juha Kinanen
Tilauuskoulutus NK
42

Onko telttaleirissä imua?
13.10.2016
Ilomantsi
Maara Kosonen
PTK
10

K12 1. osa
8.-10.11.2016
Lappeenranta
Maara Kosonen
PTK, GTI, Agricola-opintokeskus
7

Mediateekki - Turku
12.11.2016
Turku
Juha Kinanen

Tilauuskoulutus NK
34

Tekstaritupukoulutus
29.11.2016
Hyvinkää
Maara Kosonen
PTK ja Agricola-opintokeskus
15

Carilainen Sport Ensilumen hiihtoleiri
26.11.-3.12.2016
Retkeily- ja kurssikeskus Tievatupa,
Saariselkä
Markku Autio
30

Sosiaalisen median workshop
12.12.2016
Vivamo, Lohja
Juha Kinanen
Kansan Raamattuseuran tilauuskoulutus
12

**Yhteensä 2657 osallistujaa
1.1.-31.12.2016**

LIITE 2

JULKAISUTOIMINTA

Antti Siukonen - Harri Heikkanen:
Auta armias!
Julkaisija PTK. Kustantaja Lasten Kes-
kus ja Kirjapaja.

Antti Siukonen - Raili Keränen-Pantsu -
Eero Jokela:
Auta armias! Ohjaajan materiaali
Julkaisija PTK. Kustantaja Lasten Kes-
kus ja Kirjapaja.

Noora Kähkönen (toim.):
Kerhonohtajan käsikirja 2016 -- 2017
Julkaisija PTK. Kustantaja Lasten Kes-
kus.

Mauno Nivala - Heli Orre - Jetta Vihlman
- Timo Ylitalo:
Kerhosia vatsassa. Kokkikerhon kirja
Julkaisija PTK. Kustantaja Lasten Kes-
kus ja Kirjapaja.

Laura Kajala:
Pyhiä hetkiä. Värityskirja
Julkaisija ja kustantaja PTK.

Tarja Rae:
Salaisuuslaatikko 2
Julkaisija PTK. Kustantaja Lasten Kes-
kus ja Kirjapaja.

Arto Nurmi - Suvielise Nurmi:
Elän ja tunnen - Tunnekortit eläinkuvin
Julkaisija ja kustantaja PTK.

JiipeenettiExpress 2016 -lehti (Mikä ikä!
Täyskymppi)
Julkaisijat PTK ja SLS. Kustantaja PTK.

Villi-lehti (6 numeroa)
Julkaisijat PTK, NK ja Kirkkohallitus.

INNOpoli-peli
Julkaisijat PTK, Opetus- ja kulttuurimi-
nisteriö, LSKL, MLL ja SLK. Kustantaja
PTK.
Kustantaja PTK.

LIITE 3

TYÖRYHMÄT JA YHTEISTYÖVERKOSTOT

PTK:n työryhmät

Materiaalityöryhmä

Outi Kivistö, Vantaankosken seurakunta, puheenjohtaja

Mikko Piironen, Savonlinna

Katri Rantanen, Kirkkonummi

Teemu Salminen, Sääksmäen seurakunta

Maarit Tampio, Vihti

Jukka Jylhä, PTK

Suvielise Nurmi, PTK, materiaalityöryhmän sihteeri

Työryhmä kokoontui viisi kertaa. Materiaalityöryhmän kokouksiin osallistui myös PTK:n toiminnanjohtaja.

Musiikkityöryhmä

Markku Ollila, Harjavalta/Pori

Juuso Wallin, Helsinki/Rauma

Suvielise Nurmi / Maara Kosonen, PTK, musiikkityöryhmän sihteeri

Työryhmä kokoontui kaksi kertaa.

Jiipeenetin ja JiipeenettiExpressin toimitus

Päätoimittaja Juha Kinanen, PTK

Johtava kasvatuksen asiantuntija Pirjo Lehtonen-Inkinen, Suomen Lähetysseura

Työalasihteeri Katri Vappula, Kirkkohallitus

Verkkosuunnittelija Tommi Heinäjärvi, PTK

Toimitussihteeri Pirjo Riipinen, PTK

Jiipeenetin toimitus kokoontui viidesti, joista kaksi oli verkossa pidettyjä kokouksia.

JiipeenettiExpressin toimitus kokoontui kahdesti.

Jiipeenetin työhuone

Päätoimittaja Juha Kinanen

Verkkosuunnittelija Tommi Heinäjärvi

Toimitussihteeri Pirjo Riipinen

Työhuone kokoontui verkossa keskimäärin kahden viikon välein.

Tekstaritupun neuvottelukunta

Hanne Malkki, Espoo

Antti Ristkari, Kempele

Majja Hannonen, Pori

Jukka Korhonen, Kuopio

Mare Kinanen, Snellu

Mikko Mäkelä, KKP

Maara Kosonen, PTK

Neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa toimintavuoden aikana.

PTK:n yhteistyöverkostot

Kirnu (Kirkkohallitus/KCSA ja KKP, NK, PTK, SLK, SLS)

- Kirnun kokoukset

- Kirnun koulutussuunnitteluryhmä

Valtakunnalliset lasten ja varhaisnuorten järjestöjen verkosto

- Kalevan Nuoret, Kansallinen Lastenliitto, Nuoret Kotkat, Pioneerit, PTK, Settlementti-nuoret ja Vesaiset

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta Nuora

Villi-lehti

- Toimitus (6 kokousta), Villin laajennettu toimitus (yksi yhden päivän vetäytyminen)

Kirkkohallitus

- Lapsivaikutusten arvioinnin seurantaryhmä
- Kirkon nuorisotyön koulutuksen seurantaryhmä
- Kirkon varhaiskasvatuksen koulutuksen seurantaryhmä
- Kirkon järjestöyhteistyön neuvottelukunta
- KKP:n kerhotyöryhmä
- Kirkkohallituksen, Kirnunjärjestöjen ja kasvatuksen hiippakuntasihteerien yhteistyökokous
- Partiotyöntekijöiden sepporyhmä
- Kirkon lapsi- ja nuorisotyön neuvottelupäivien suunnittelutyöryhmä

Osallisuusverkostot

- Lapset innovaattoreina -hankkeen ohjausryhmä ja kehittämisryhmä
- Kirnun Tyttöjen ja poikien oikeudet kirkossa -työryhmä
- Osallisuuden vahvistajat -verkosto (Opinkirjo ja PTK kokoonkutsujia)
- Lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen Suomessa -työryhmä
- Lapsiasianeuvottelukunnan lapsen oikeuksien viestinnän ja kansainvälisen lapsipolitiikan työryhmä (lapsiasiaavaltuutetun toimiston työryhmä)

Verkkonuorisotyö ja mediakasvatus

- Peliraati-verkosto
- Lastenkirkko-ohjausryhmä
- Pelikasvattajien yhteistyöryhmä
- Isojen Mediateekki -työryhmä

Kansainvälisyys ja ekumeenisuus

- Kirnun Viro-työryhmä, puheenjohtajana PTK:n kouluttaja Jukka Jylhä
- Kirkon lapsi- ja nuorisotyön kansainvälisten asioiden yhteistyöryhmä
- EF- ja GF-verkostot
- PTK:n ja NK:n Young leaders' international committee in Finland, nuorten ohjaajien kansainvälisten asioiden tiimi.
- Suomen Ekumeenisen Neuvoston kasvatustieteiden ja nuorisosaasto

Hiippakunnat, PTK:n piiritoiminta

- Lukuisat PTK:n piiritoimintaan ja hiippakunnalliseen koulutusyhteistyöhön liittyvien seminaarien, koulutusten ja leirien suunnittelutyöryhmät

Oppilaitosyhteistyö

- Seurakuntaopiston ja PTK:n koulutusyhteistyöpalaverit
- Koulutusvierailut ja yhteistyöpalaverit eri oppilaitosten kanssa

Muita verkostoja

- Kirkon kasvatuksen verkostokokous
- Pilotti-yhteistyöryhmä (Avartti, Kirkkohallitus, PTK)
- Kansainvälisen nuorten harrastusohjelman Avartin neuvottelukunta
- Allianssin vuosikokoukset, Allianssin sitoutumattomien järjestöjen verkostotapaamiset
- GTI:n hallitus (asiantuntijajäsen)
- Kirkkopalvelujen valtuusto
- Melontaturvallisuuden neuvottelukunta
- SLS:n lähetysjuhlien kouluikäisten lasten ohjelmatyöryhmä